Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 15. mája 2014*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Životné prostredie — Smernica 92/43/EHS — Článok 6 ods. 3 a 4 — Ochrana prirodzených biotopov — Osobitné chránené územia — Posúdenie vplyvu plánu alebo projektu na chránené územie — Povolenie plánu alebo projektu v chránenej lokalite — Kompenzačné opatrenia — Lokalita Natura 2000 ‚Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' — Projekt diaľnice A 2 ‚'s-Hertogenbosch-Eindhoven'"

Vo veci C-521/12,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Raad van State (Holandsko) zo 7. novembra 2012 a doručený Súdnemu dvoru 19. novembra 2012, ktorý súvisí s konaním:

T. C. Briels a i.

proti

Minister van Infrastructuur en Milieu,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis (spravodajca), J.-C. Bonichot a A. Arabadžiev,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. decembra 2013,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Stichting Reinier van Arkel a Stichting Overlast A2 Vught e.o., v zastúpení: L. Bier, advocaat,

— holandská vláda, v zastúpení: J. Langer a M. K. Bulterman, splnomocnení zástupcovia,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: S. Brighouse, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci E. Dixon, barrister,

— Európska komisia, v zastúpení: E. Manhaeve, L. Banciella Rodríguez-Miñón a S. Petrova, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: holandčina.

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 27. februára 2014,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6 ods. 3 a 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102, ďalej len „smernica o biotopoch“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Brielsom a i. a Minister van Infrastructuur en Milieu (minister pre infraštruktúru a životné prostredie, ďalej len „minister“) z dôvodu projektu diaľnice A 2 „’s-Hertogenbosch-Eindhoven“ (ďalej len „projekt diaľnice A 2“).

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 1 smernice o biotopoch stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

…

e) *stav ochrany prirodzeného biotopu* znamená súbor vplyvov pôsobiacich na prirodzený biotop a jeho typické druhy, ktoré môžu ovplyvniť jeho dlhodobé prirodzené rozdelenie, štruktúru a funkcie, ako aj dlhodobé prežitie jeho typických druhov v rámci územia uvedeného v článku 2.

Stav ochrany prirodzeného biotopu sa bude považovať za ‚priaznivý‘, keď:

— jeho prirodzený rozsah a územie, ktoré pokrýva, zostávajú stabilné alebo sa zväčšujú a

— existuje špecifická štruktúra a funkcie, ktoré sú potrebné na jeho dlhodobé udržanie, a je pravdepodobné, že budú ďalej existovať v dohľadnom čase, a

…

k) *lokalita s európskym významom* [(ďalej len ‚LEV‘)] znamená lokalitu, ktorá v biogeografickom regióne alebo regiónoch, ku ktorým patrí, prispieva výrazne k udržiavaniu alebo obnoveniu priaznivého stavu ochrany typu prirodzeného biotopu uvedeného v prílohe I alebo druhov uvedených v prílohe II a môže tiež značne prispieť ku koherencii ekologickej sústavy Natura 2000, uvedenej v článku 3, a/alebo významne prispieva k zachovaniu biologickej rôznorodosti v rámci príslušného biogeografického regiónu alebo regiónov.

…

l) *osobitné chránené územie* [(ďalej len ‚OCHÚ‘)] znamená [LEV], označenú členskými štátmi štatutárnym, administratívnym a/alebo zmluvným aktom, kde sa uplatňujú ochranné opatrenia potrebné na zachovanie alebo obnovu prirodzených biotopov a/alebo populácií druhov, pre ktoré je lokalita vymedzená, v priaznivom stave ochrany;

…“

4 Článok 3 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Vytvorí sa súvislá európska ekologická sústava osobitných chránených území pod názvom Natura 2000. Táto sústava, pozostávajúca z lokalít, v ktorých sa vyskytujú typy prirodzených biotopov uvedených v prílohe I a prirodzené biotopy druhov uvedené v prílohe II, umožní udržanie typov prirodzených biotopov a biotopov druhov a v prípade potreby obnovenie priaznivého stavu ochrany v ich prirodzenom rozsahu.

…“

5 Článok 6 smernice o biotopoch stanovuje:

„1. Pre osobitn[é] chránené územia vytvoria členské štáty potrebné ochranné opatrenia obsahujúce v prípade potreby príslušné plány riadenia, osobitne navrhnuté pre dané lokality alebo začlenené do ďalších plánov rozvoja, a primerané štatutárne, administratívne alebo zmluvné opatrenia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I a druhov uvedených v prílohe II, vyskytujúcich sa v týchto lokalitách.

2. Členské štáty podniknú primerané kroky, aby sa na osobitn[ých] chránených územiach predišlo poškodeniu prirodzených biotopov a biotopov druhov, ako aj rušeniu druhov, pre ktoré boli územia označené za chránené, pokiaľ by takéto rušenie bolo [mohlo byť – *neoficiálny preklad*] podstatné vo vzťahu k cieľom tejto smernice.

3. Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je potrebný pre ňu, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samo[sta]tne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov [posúdeniu jeho vplyvu – *neoficiálny preklad*] na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Na základe výsledkov zhodnotenia dosahov [posúdenia vplyvu – *neoficiálny preklad*] na lokalitu a podľa ustanovení odseku 4 príslušné vnútroštátne orgány súhlasia s plánom alebo projektom iba po presvedčení sa, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality, a v prípade potreby po získaní stanoviska verejnosti.

4. Ak sa aj napriek negatívnemu odhadu dosahov [posúdeniu vplyvu – *neoficiálny preklad*] na lokalitu a pri neexistencii alternatívnych riešení plán alebo projekt musí realizovať z [naliehavých – *neoficiálny preklad*] dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane záujmov sociálnej a ekonomickej povahy, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že celková koherencia sústavy Natura 2000 bude ochránená. O prijatých kompenzačných opatreniach informuje Komisiu.

Ak sa v príslušnej lokalite vyskytuje prioritný biotop [prioritný typ prirodzeného biotopu – *neoficiálny preklad*] a/alebo prioritný druh, jediné dôvody, ktoré môžu prichádzať do úvahy, sú tie, ktoré sa týkajú zdravia alebo bezpečnosti ľudí [zdravia ľudí alebo verejnej bezpečnosti – *neoficiálny preklad*], priaznivých dôsledkov primárneho významu na životné prostredie alebo tiež stanoviska Komisie k ďalším nevyhnutným dôvodom vyššieho verejného záujmu [alebo na základe stanoviska Komisie aj iných naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu – *neoficiálny preklad*].“

Holandská právna úprava

6 Článok 19g zákona z roku 1998 o ochrane prírody (Natuurbeschermingswet de 1998) v znení uplatniteľnom v čase skutkových okolností veci samej (ďalej len „zákon z roku 1998“) stanovuje:

„1. Ak článok 19f ods. 1 ukladá povinnosť vykonať primerané posúdenie, regionálne vlády môžu povolenie uvedené v článku 19d ods. 1 udeliť iba po tom, ako sa na základe primeraného posúdenia presvedčili, že nebude ovplyvnená integrita lokality.

2. Odchylne od odseku 1, pokiaľ neexistujú alternatívne riešenia projektu, regionálne vlády môžu v prípade lokalít Natura 2000, v ktorých sa nevyskytuje žiaden prioritný typ prirodzeného biotopu alebo prioritný druh, udeliť povolenie podľa článku 19d ods. 1 na realizáciu predmetného projektu iba z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane záujmov sociálnej alebo ekonomickej povahy.

3. Odchylne od odseku 1, pokiaľ neexistujú alternatívne riešenia projektu alebo inej iniciatívy, regionálne vlády môžu v prípade lokalít Natura 2000, v ktorých sa vyskytuje prioritný typ prirodzeného biotopu alebo prioritný druh, udeliť povolenie podľa článku 19d ods. 1 na realizáciu predmetného projektu iba na základe:

a) dôvodov, ktoré sa týkajú zdravia ľudí, verejnej bezpečnosti alebo priaznivých dôsledkov primárneho významu pre životné prostredie, alebo

b) v nadväznosti na stanovisko Komisie aj iných naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu.

4. O stanovisko uvedené v odseku 3 písm. b) požiada minister.“

7 Podľa článku 19h zákona z roku 1998:

„1. Ak je povolenie uvedené v článku 19d ods. 1 udelené z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu a nebolo s istotou preukázané, že nemá nepriaznivý vplyv na integritu lokality Natura 2000, regionálne vlády toto povolenie v každom prípade podmienia prijatím kompenzačných opatrení.

2. Regionálne vlády poskytnú predkladateľovi projektu dostatočný čas na to, aby mohol vopred predložiť návrhy kompenzačných opatrení.

3. V návrhoch kompenzačných opatrení uvedených v odseku 2 sa v každom prípade uvedie, akým spôsobom a v akej lehote budú prijaté.

4. Ak sú na účely cieľov stanovených v článku 10a ods. 2 písm. a) alebo b) uložené kompenzačné opatrenia, výsledok sledovaný týmito opatreniami sa musí dosiahnuť v momente, keď dôjde k významným vplyvom uvedeným v článku 19f ods. 1, ak sa nepreukáže, že dodržanie tejto lehoty nie je nevyhnutné na zabezpečenie príspevku dotknutej lokality do sústavy Natura 2000.

5. Poverený minister po dohode s ďalšími ministrami stanoví ministerským výnosom dodatočné podmienky, ktoré musia kompenzačné opatrenia spĺňať.“

8 Článok 19j zákona z roku 1998 stanovuje:

„1. Keď správny orgán rozhodne o prijatí plánu, ktorý vzhľadom na cieľ ochrany lokality Natura 2000, s výnimkou cieľov uvedených v článku 10a ods. 3, môže zhoršiť kvalitu prirodzených biotopov a biotopov druhov v tejto lokalite alebo môže podstatne rušiť druhy, pre ktoré bola lokalita označená za chránenú, tento orgán bez ohľadu na obmedzenia stanovené v danej oblasti príslušnou právnou úpravou zohľadní:

a) prípadný vplyv plánu na lokalitu a

b) plán riadenia prijatý pre túto lokalitu podľa článku 19a alebo 19b v rozsahu, v akom sa týka cieľa ochrany, s výnimkou cieľov uvedených v článku 10a ods. 3.

2. Pred prijatím plánov uvedených v odseku 1, ktoré priamo nesúvisia so správou lokality Natura 2000 ani pre ňu nie sú potrebné, ale ktoré môžu mať samostatne alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi významný vplyv na dotknutú lokalitu, správny orgán vykoná primerané posúdenie vplyvu na lokalitu s prihliadnutím na cieľ ochrany tejto lokality, s výnimkou cieľov uvedených v článku 10a ods. 3.

3. V prípade uvedenom v odseku 2 sa rozhodnutie uvedené v odseku 1 prijme, len ak sú splnené podmienky uvedené v článkoch 19g a 19h.

4. Primerané posúdenie týchto plánov je súčasťou hodnotení vplyvu na životné prostredie stanovených pre tieto plány.

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

9 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že 6. júna 2011 vydal minister výnos o diaľnici A 2, ktorý predpokladá najmä jej rozšírenie.

10 Tento projekt ovplyvňuje lokalitu sústavy Natura 2000 nazvanú „Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek“ (ďalej len „dotknutá lokalita sústavy Natura 2000“). Holandské orgány ju označili za osobitné chránené územie najmä pre biotop bezkolencových lúk, ktorý nie je prioritným biotopom.

11 Pozmeňovacím výnosom o projekte diaľnice A 2 z 25. januára 2012 minister prijal niekoľko opatrení s cieľom znížiť vplyv tohto projektu na životné prostredie.

12 Na účely zhodnotenia, do akej miery by mohol projekt diaľnice A 2 v dotknutej lokalite sústavy Natura 2000 nepriaznivo ovplyvniť životné prostredie, bolo vypracované prvé „Posúdenie prírody A“. V tomto posúdení sa dospelo k záveru, že ako dôsledok depozície dusíka nemožno vylúčiť významné nepriaznivé vplyvy na chránené druhy biotopov a chránené druhy v tejto lokalite a že v tejto súvislosti treba vykonať primerané posudzovanie vplyvov. Z druhého „Posúdenia prírody B“ vyplýva, že projekt diaľnice A 2 má nepriaznivý vplyv na existujúcu plochu biotopu bezkolencových lúk. V oblasti nazývanej „Moerputten“ bude ovplyvnených 6,7 hektára bezkolencových lúk z dôvodu vysušovania a okysľovania pôdy. Z tohto posúdenia tiež vyplýva, že nemožno vylúčiť ohrozenie bezkolencových lúk v oblasti nazývanej „Bossche Broek“, a to v dôsledku narastajúcich depozícií dusíka z dôvodu rozšírenia príslušnej diaľnice. Projekt diaľnice tiež vyvolá dočasné zvýšenie depozícií dusíka v oblasti nazývanej „Vlijmens Ven“, ktoré však nebude spôsobovať nepriaznivé vplyvy na rozširovanie bezkolencových lúk v tejto oblasti. Z tohto posúdenia vyplýva, že na trvalú ochranu a trvalý rozvoj bezkolencových lúk je potrebné dokončiť hydrologický systém.

13 V tejto súvislosti projekt diaľnice A 2 stanovuje zlepšenie hydrologickej situácie v oblasti „Vlijmens Ven“, čím sa umožní rozšírenie bezkolencových lúk v rámci tejto lokality. Podľa ministra sa tak môže vytvoriť väčšia a kvalitnejšia plocha bezkolencových lúk, než existuje v súčasnosti. Vytvorením nových bezkolencových lúk sa teda splnia ciele ochrany tohto typu biotopu.

14 Pán Briels a i. podali proti dvom výnosom ministra žalobu na vnútroštátny súd. Domnievajú sa, že minister nemal prijať projekt diaľnice A 2 z dôvodu nepriaznivých vplyvov rozšírenia diaľnice A 2 na dotknutú lokalitu sústavy Natura 2000.

15 V tejto súvislosti pán Briels a i. namietajú, že vytvorenie nových bezkolencových lúk v tejto lokalite, ako stanovujú výnosy ministra dotknuté vo veci samej, by nemalo byť zohľadnené v rámci posúdenia nepriaznivého vplyvu na integritu uvedenej lokality. Podľa žalobcov vo veci samej takéto opatrenie nemožno označiť za opatrenie na zmiernenie, ktoré navyše nie je uvedené v smernici o biotopoch.

16 Raad van State tvrdí, že zo stanoviska ministra vyplýva, že pokiaľ projekt môže mať nepriaznivé vplyvy na existujúce územie chráneného biotopu v lokalite sústavy Natura 2000, je pri posudzovaní, či je integrita tejto lokality nepriaznivo ovplyvnená, relevantná skutočnosť, že sa má v tej istej lokalite vytvoriť rovnako veľké alebo väčšie územie tohto biotopu, avšak na mieste, na ktorom by daný projekt nemal nepriaznivo ovplyvniť integritu uvedeného biotopu. Podľa tohto súdu však ani zo smernice o biotopoch, ani z judikatúry Súdneho dvora nevyplývajú nijaké kritériá na posúdenie, či dochádza k narušeniu integrity dotknutej lokality.

17 V tejto súvislosti Raad van State rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa [formulácia] ‚nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality' v článku 6 ods. 3 smernice [o biotopoch] vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak projekt ovplyvňuje územie chráneného typu prirodzeného biotopu, ktorý v lokalite [sústavy Natura 2000] existuje, sa integrita dotknutej lokality nepriaznivo neovplyvní, ak sa v rámci projektu v dotknutej lokalite vytvorí rovnako veľké alebo väčšie územie tohto typu prirodzeného biotopu než územie, ktoré už v lokalite existuje?

2. [V prípade zápornej odpovede], treba vytvorenie nového územia typu prirodzeného biotopu považovať za kompenzačné opatrenie v zmysle článku 6 ods. 4 smernice [o biotopoch]?"

O prejudiciálnych otázkach

18 Vnútroštátny súd sa svojimi otázkami, ktoré treba posúdiť spoločne, v podstate pýta, či sa má článok 6 ods. 3 smernice o biotopoch vykladať v tom zmysle, že plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou LEV alebo pre ňu nie je potrebný, ktorý môže mať nepriaznivý vplyv na typ prirodzeného biotopu, ktorý sa v nej nachádza, a predpokladá opatrenia spočívajúce vo vytvorení rovnako veľkého alebo väčšieho územia tohto typu biotopu v tejto lokalite, ovplyvňuje jej integritu, prípadne či takéto opatrenia môžu byť kvalifikované ako „kompenzačné opatrenia" v zmysle odseku 4 tohto článku.

19 Súdny dvor vo svojom rozsudku Sweetman a i. (C-258/11, EU:C:2013:220, bod 32) rozhodol, že ustanovenia článku 6 smernice o biotopoch treba vykladať ako koherentný celok s ohľadom na ciele ochrany stanovené v tejto smernici. Odseky 2 a 3 tohto článku totiž majú zabezpečiť rovnakú úroveň ochrany prirodzených biotopov a biotopov druhov, zatiaľ čo odsek 4 uvedeného článku je len ustanovením, ktoré upravuje výnimku z druhej vety uvedeného odseku 3.

20 Súdny dvor spresnil, že ak by plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo pre ňu nie je potrebný, mohol ohrozovať ciele jej ochrany, treba ho hodnotiť ako spôsobilý významne ovplyvniť predmetnú lokalitu. Posúdenie uvedeného nebezpečenstva sa musí vykonať s ohľadom na vlastnosti a podmienky životného prostredia príznačné pre lokalitu, ktorej sa takýto plán alebo projekt týka (rozsudok Sweetman a i., EU:C:2013:220, bod 30).

21 Súdny dvor rozhodol, že neovplyvniť integritu lokality prirodzeného biotopu v zmysle článku 6 ods. 3 druhej vety smernice o biotopoch predpokladá zachovať ho v priaznivom stave ochrany, čo znamená trvalé zachovanie základných vlastností dotknutej lokality súvisiacich s prítomnosťou určitého typu prirodzeného biotopu, ktorého cieľ ochrany odôvodnil zaradenie tejto lokality do zoznamu LEV v zmysle tejto smernice (rozsudok Sweetman a i., EU:C:2013:220, bod 39).

22 Vo veci samej platí, že dotknutú lokalitu sústavy Natura 2000 Komisia označila za LEV a Holandské kráľovstvo za osobitné chránené územie, a to najmä z dôvodu výskytu prirodzeného biotopu bezkolencových lúk, pričom cieľ ochrany spočíva v rozšírení plochy tohto biotopu a vo zvýšení jeho kvality.

23 Okrem toho zo spisu postúpeného Súdnemu dvoru vyplýva, že projekt diaľnice A 2 bude mať významné nepriaznivé vplyvy na typy chránených biotopov a druhov v tejto lokalite a najmä na existujúcu plochu, ako aj kvalitu chráneného prirodzeného biotopu bezkolencových lúk z dôvodu vysušovania a okysľovania pôdy v dôsledku zvyšujúcich sa depozícií dusíka.

24 Takýto projekt by mohol ohroziť trvalé zachovanie základných vlastností dotknutej lokality sústavy Natura 2000 a v dôsledku toho, ako uvádza generálna advokátka v bode 41 svojich návrhov, nepriaznivo ovplyvniť integritu tejto lokality v zmysle článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch.

25 Vzhľadom na to a na rozdiel od stanoviska holandskej vlády, ktorú podporila aj vláda Spojeného kráľovstva, ochranné opatrenia navrhované v projekte diaľnice A 2 nemôžu spochybniť takéto posúdenie.

26 V prvom rade treba pripomenúť, že vzhľadom na to, že príslušný vnútroštátny orgán musí vydanie povolenia na posudzovaný plán alebo projekt zamietnuť, ak má pochybnosti v súvislosti s neexistenciou nepriaznivého vplyvu na integritu uvedenej lokality, kritérium na vydanie povolenia stanovené v článku 6 ods. 3 druhej vete smernice o biotopoch zahŕňa zásadu predchádzania škodám a umožňuje účinne predchádzať nepriaznivým vplyvom plánov alebo projektov na integritu chránených lokalít. Menej prísne kritérium na udelenie povolenia by nemohlo rovnako účinne zabezpečiť dosiahnutie cieľa ochrany lokalít, ktorému uvedené ustanovenie slúži (rozsudky Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, EU:C:2004:482, body 57 a 58, ako aj Sweetman a i., EU:C:2013:220, bod 41).

27 Posúdenie uskutočnené podľa článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch nemožno považovať za primerané, ak má medzery a neobsahuje úplné, presné a definitívne zistenia a závery, ktoré by mohli odstrániť akúkoľvek dôvodnú vedeckú pochybnosť, pokiaľ ide o následky prác plánovaných v dotknutej lokalite (pozri v tomto zmysle rozsudok Sweetman a i., EU:C:2013:220, bod 44, ako aj citovanú judikatúru).

28 V dôsledku toho uplatnenie zásady predchádzania škodám pri vykonaní článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch vyžaduje, aby príslušný vnútroštátny orgán primerane posúdil vplyv projektu na dotknutú lokalitu sústavy Natura 2000 z hľadiska cieľov ochrany tejto lokality a s ohľadom na ochranné opatrenia zahrnuté do uvedeného projektu, ktoré majú za cieľ vyhnúť sa prípadným negatívnym vplyvom priamo spôsobeným týmto projektom alebo ich znížiť, aby sa presvedčil, že nepoškodí uvedenú lokalitu.

29 Naopak ochranné opatrenia stanovené v projekte, ktoré majú kompenzovať negatívne vplyvy tohto projektu na lokalitu sústavy Natura 2000, nemožno zohľadniť v rámci posúdenia vplyvu uvedeného projektu stanoveného v uvedenom článku 6 ods. 3.

30 To je prípad predmetných opatrení vo veci samej, ktoré v situácii, keď príslušný vnútroštátny orgán skutočne konštatoval, že projekt diaľnice A 2 môže mať – prípadne aj trvalé – významné nepriaznivé vplyvy na chránený typ biotopu dotknutej lokality sústavy Natura 2000, predpokladajú vytvorenie rovnako veľkých alebo väčších území tohto typu biotopu v inej časti tejto lokality, ktorá nebude priamo ovplyvnená týmto projektom.

31 Treba konštatovať, že cieľom týchto opatrení nie je ani vyhnúť sa významným nepriaznivým vplyvom projektu diaľnice A 2 na tento typ biotopu, ani ich znížiť, ale majú tieto vplyvy kompenzovať. V tomto kontexte nemôžu zaručiť, že projekt nepriaznivo neovplyvní integritu uvedenej lokality v zmysle článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch.

32 Navyše treba uviesť, že vo všeobecnosti nemožno s istotou očakávať prípadné pozitívne vplyvy budúceho rozvoja nového biotopu, ktorý má s väčšou rozlohou a v lepšej kvalite kompenzovať stratu rozlohy a kvality toho istého typu biotopu v chránenej lokalite, a v každom prípade tieto vplyvy budú viditeľné až o niekoľko rokov, ako to vyplýva z bodu 87 rozhodnutia vnútroštátneho súdu. Preto ich v rámci konania upraveného týmto ustanovením nemožno zohľadniť.

33 V druhom rade, ako správne uvádza Komisia vo svojich písomných pripomienkach, potrebný účinok ochranných opatrení stanovených v článku 6 smernice o biotopoch má za cieľ vyhnúť sa tomu, aby príslušný vnútroštátny orgán obišiel prostredníctvom takzvaných opatrení na zmiernenie, ktoré sú však v skutočnosti kompenzačnými opatreniami, osobitné postupy stanovené v tomto článku tým, že podľa odseku 3 tohto článku povolí projekt, ktorý má nepriaznivý vplyv na integritu dotknutej lokality.

34 Len v prípade, že sa plán alebo projekt aj napriek negatívnemu posúdeniu vplyvov vykonanému podľa článku 6 ods. 3 prvej vety uvedenej smernice a pri neexistencii alternatívnych riešení musí realizovať z dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane záujmov sociálnej alebo ekonomickej povahy, prijme členský štát všetky kompenzačné opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že celková koherencia sústavy Natura 2000 bude chránená v rámci článku 6 ods. 4 smernice o biotopoch (pozri rozsudky Komisia/Taliansko, C-304/05, EU:C:2007:532, bod 81; Solvay a i., C-182/10, EU:C:2012:82, bod 72, ako aj Sweetman a i., EU:C:2013:220, bod 34).

35 V tejto súvislosti sa odsek 4 článku 6 smernice o biotopoch ako ustanovenie upravujúce výnimku z kritéria schválenia stanoveného v odseku 3 druhej vete tohto článku musí uplatňovať až po tom, ako sa vplyv plánu alebo projektu posúdil podľa ustanovení tohto odseku 3 (rozsudky Komisia/Portugalsko, C-239/04, EU:C:2006:665, bod 35, ako aj Sweetman a i., EU:C:2013:220, bod 35).

36 Poznanie týchto vplyvov s prihliadnutím na ciele ochrany dotknutej lokality totiž predstavuje nevyhnutný predpoklad uplatnenia uvedeného článku 6 ods. 4, pretože inak nemožno posúdiť žiadnu podmienku uplatnenia tejto výnimky. Preskúmanie prípadných naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu a existencie menej škodlivých alternatívnych riešení si totiž vyžaduje zváženie týchto okolností v porovnaní so zásahmi, ktoré lokalite spôsobí posudzovaný plán alebo projekt. Okrem toho zásahy do takejto lokality sa musia určiť presne, aby bolo možné identifikovať prípadné kompenzačné opatrenia (rozsudok Komisia/Španielsko, C-404/09, EU:C:2011:768, bod 109).

37 Príslušné vnútroštátne orgány v takejto situácii môžu vydať povolenie podľa článku 6 ods. 4 smernice o biotopoch, ak sú splnené podmienky, ktoré sú v ňom stanovené (pozri v tomto zmysle rozsudok Sweetman a i., EU:C:2013:220, bod 47).

38 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že pri uplatnení tohto ustanovenia skutočnosť, že zamýšľané opatrenia budú vykonané v dotknutej lokalite sústavy Natura 2000, nie je relevantná na ich prípadnú kvalifikáciu ako „kompenzačné“ opatrenia v zmysle uvedeného ustanovenia. Z dôvodov uvedených generálnou advokátkou v bode 46 návrhov sa článok 6 ods. 4 smernice o biotopoch týka každého kompenzačného opatrenia, ktoré je spôsobilé chrániť celkovú koherenciu sústavy Natura 2000, pričom nezáleží na tom, či je vykonané v dotknutej lokalite alebo v inej lokalite tejto sústavy.

39 V dôsledku toho z predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 6 ods. 3 smernice o biotopoch sa má vykladať v tom zmysle, že plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou LEV alebo pre ňu nie je potrebný, ktorý môže mať nepriaznivý vplyv na typ prirodzeného biotopu, ktorý sa v nej nachádza, a predpokladá opatrenia spočívajúce vo vytvorení rovnako veľkého alebo väčšieho územia tohto typu biotopu v tejto lokalite, ovplyvňuje jej integritu. Takéto opatrenia môžu byť v prípade potreby kvalifikované ako kompenzačné opatrenia v zmysle odseku 4 tohto článku, len ak sú splnené podmienky, ktoré sú v ňom stanovené.

O trovách

40 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 6 ods. 3 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín sa má vykladať v tom zmysle, že plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality európskeho významu alebo pre ňu nie je potrebný, ktorý môže mať nepriaznivý vplyv na typ prirodzeného biotopu, ktorý sa v nej nachádza, a predpokladá opatrenia spočívajúce vo vytvorení rovnako veľkého alebo väčšieho územia tohto typu biotopu v tejto lokalite, ovplyvňuje jej integritu. Takéto opatrenia môžu byť v prípade potreby kvalifikované ako kompenzačné opatrenia v zmysle odseku 4 tohto článku, len ak sú splnené podmienky, ktoré sú v ňom stanovené.

Podpisy